

Het nummer zichtbaar maken op versleten ringen.

Eddie Fritze

Dat aluminium ringen kunnen slijten is geen nieuws (Gailbraith & Furness 1982, Hatch & Nisbet 1983, Beekman & Esselink 1986, Majoor 1995). Dat is voor veel Ringcentrales een reden om voor een aantal vogelsoorten roestvrij stalen ringen aan te bevelen, zeker voor die soorten die regelmatig met brak of zout water in aanraking komen (Jehl 1990). Slijtage van de ring komt echter ook voor onder andere omstandigheden dan zout water. De exacte oorzaak van de slijtage is dan niet altijd duidelijk. Regelmatig ontvangt het Vogeltrekstation een aluminium ring die zo ver versleten is dat het nummer niet meer is af te lezen. Ook bij verkeersslachtoffers is de ring soms zodanig beschadigd dat het nummer niet meer leesbaar is. Dergelijke ringen sturen we al jarenlang naar de Deen Eddie Fritze die er meestal wel in slaagt het nummer leesbaar te maken. Op verzoek van het Vogeltrekstation heeft Eddie zijn werkwijze opgeschreven en foto's gemaakt.

1. maak de ring grondig schoon met een hard borsteltje en zeep en spoel 'm af met water;
2. schrijf op wat je kunt ontcijferen;
3. pak de ring vast met een pincet en dompel hem onder in 30% zoutzuur (HCl) zo ver dat de ring net onder het oppervlakte is; advies: 1) draag gedegen handschoenen en 2) doe het buiten in verband met morsen;
4. let goed op want binnen een minuut begint het te 'koken' en wordt de ring zwart; haal dan de ring uit het zoutzuur;
5. spoel de ring af met schoon water om het zoutzuur weg te spoelen, daarna kun je de ring ook weer met je vingers aanpakken;
6. als je de ring op het goede moment uit het zoutzuur hebt gehaald is nu het nummer (veel) beter leesbaar geworden.

N.B. je zult er niet altijd in slagen de ring weer beter leesbaar te maken. Als de ring erg klein is, of gemaakt is van een afwijkende legering, kan het veel lastiger zijn.

Eddie Fritze
Helmond Alle 10
DK-2791 Dragør
Denemarken

Vertaling en bewerking: Gerrit Speek

Met dank aan: Hans Schekkerman

Vogeltrekstation

Literatuur:

Beekman, J. & Esselink, H. 1986. Grote slijtage bij aluminium zwanenring. Op Het Vinkentouw nr. 49.

Gailbraith, H. & Furness, R.W. 1982. Wear and legibility of Shag rings. Ringing & Migration Volume 4, nr.3, blz. 145-147.

Hatch, J.J. & Nisbet I.C.T. 1983. Band wear and band loss in Common terns. Journal of Field Ornithology 54: 1-16.

Jehl J.R. 1990. Rapid band wear in eared grebes and other saline lake birds. Journal of Field Ornithology 61: 108-110.

Majoor, F. 1995. Ringslijtage bij kokmeeuwen. Op Het Vinkentouw nr. 77.

Dit artikel is verschenen in "Op Het Vinkentouw" nr. 110 en staat op de website van het Vogeltrekstation met kleurenfoto's:

http://www.vogeltrekstation/nl/images/ringen_versleten.pdf

Alle foto's in dit artikel zijn gemaakt door: Kaj Kampp

Op het Vinkentouw nr. 110 augustus 2007-

Klaar voor de actie

In het zoutzuur totdat het gaat "koken"

Zo kan een ring er uitzien van een verkeersslachtoffer

Zo ziet een ring eruit bij gewone slijtage

Dit is dezelfde ring na de "Fritze behandeling"

